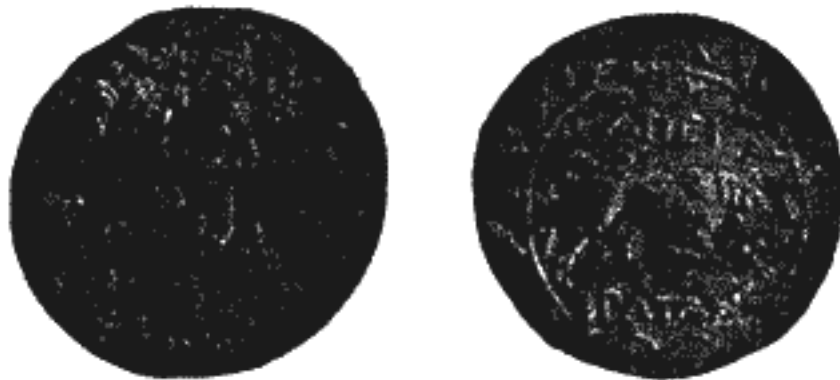

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ
1936

Ε.Υ.Δ. της Κ.ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ΄.

Κατάλογος Ἱερωμένων Ἡπειρωτῶν ἐν Βενετία

Τῆ 24 Ἰουλίου 1714¹⁾ ἐξελέγη ὡς ἐφημέριος τῆς Ἑλλ. Ἐκκλησ. τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τῶν Γραικῶν, ὁ ἐκ Παραμυθίας Ἀπόστολος Μῆχος²⁾. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἦτο ταυτοχρόνως καὶ διδάσκαλος τοῦ Γένους ἐν τῷ Φλαγγιανῷ Φροντιστηρίῳ, ἐκρίθη ἀσυμβίβαστος ἢ συνύπαρξις δύο ἰδιοτήτων ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ ὑπὸ τῶν προΐσταμένων Ἀρχῶν, καὶ ἀκυρωθείσης τῆς ἐκλογῆς, ὁ Μῆχος παρέμεινεν ὡς διδάσκαλος. Μετὰ τέσσαρα ἔτη ἦτοι τὴν 2αν Ἰουλίου 1718 ἡ Συνέλευσις ἐξέλεξεν ὡς ἓνα τῶν ἐφημερίων τὸν ἐν Ἀγκῶνι, παρὰ τῇ ἐκεῖ Ἑλληνορθοδόξῳ Κοινότητι ὑπηρετοῦντα Ἱερέα Ἰωάννην Βουβούλην, ὅστις λαθὼν γνῶσιν τῆς ἐκλογῆς, ἔγραψεν ἐκεῖθεν ὅτι ἀδυνατεῖ³⁾ νὰ ἔλθῃ εἰς Βενετίαν, τὸ μὲν διότι δὲν ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐκεῖ ἐκκλησίαν εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ἀπὸ τεσσαράκοντα καὶ τριῶν κατὰ συνέχειαν ἔτων, τὸ δὲ διότι ἦτο ὑπερῆλιξ. Εἰς ἀντικατάστασιν δὲ τοῦ Βουβούλη ἡ Συνέλευσις διώρισε⁴⁾ τὴν 28 Ἰουλίου 1718 ὡς ἐφημέριον τὸν Ἀπόστολον Μῆχον διὰ δύο ἔτη.

Πρὸ τοῦ ἐκ Παραμυθίας Μήχου, ὡς ἐφημέριος ἐχημάτισεν ἐν Βενετία ἀπὸ τοῦ 1696 μέχρι τοῦ 1705/1706 ὁ ἐξ Ἰωαννίνων Μεθόδιος Ἀνθρακίτης, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται τόσον ἀπὸ τὰ ἐπίσημα πρακτικά τῆς Κοινότητος ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ Βιβλίον ἀποδείξεων τῆς Ἀδελφότητος (Σχόλας) τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐνθα ἰδιοχείρως ἔγραφον καὶ ὑπέγραφον οἱ μισθο-

1) Ὅρα Capitolarí ἐν σελ. 133.

2) Ὁ Βελοῦδος ἐν τῷ συγγράμματι του «Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων ἀποικία ἐν Βενετία» ἐσφαλμένως τὸν ὀνομάζει Μίχον καὶ ὡς τοιοῦτον τὸν ἀναφέρει καὶ ὁ Παπαρηγόπουλος (Ἐ. τόμος σελ. 644) κ. ἄ. Τὸ ὅτι δὲ ὀνομάζετο Μῆχος, τὸ πληροφοροῦμεθα ἀπὸ τὸ πρακτικὸν τῆς χειροτονίας του εἰς Ἱερέα, τελεσθείσης ὑπὸ τοῦ Φιλαδελφείας Μελετίου τὴν 23 Ἀπριλίου 1704 (ὄρα ἀρχεῖον Μελετίου Τυπάλδου παρὰ τῇ Ἑλλ. Κοιν. Βενετίας).

3) Ἐσφαλμένως ὁ Βελοῦδος (ἐνθ. ἀν.) τὸν παρουσιάζει εἰς τὸν Κατάλογον τῶν ἐφημερίων τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ἐν Βενετία.

4) Ὅρα Capitolarí ἐν σελ. 264.

δοτούμενοι. Ἐν τῷ αὐτῷ Βιβλίῳ εὕρισκομεν 6 ἰδιογράφους ἀποδείξεις τοῦ Μεθοδίου ἐξ ὧν αἱ πέντε Ἰταλιστὶ καὶ μία μόνον Ἑλληνιστὶ ἦν καὶ παραθέτομεν ἐν φωτοτυπία, ἔχουσιν οὕτω: «1700 Ἰουλίου 18. Ἔλαβα ἐγὼ ὁ μεθόδιος ἱερεὺς, ἐφημέριος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Ρωμαίων ἀπὸ τὸν ἄνωθεν βαρδιάνον¹ δουκάτα πενήντα τὰ ὅποια εἶναι εἰς λογαριασμὸν τοῦ σαλαρίου² μου ὡς ἐφημέριος ἤγουν ἀπὸ λεγάτα δ. 50. ἐγὼ ὁ ἄνωθεν μεθόδιος Ἀνθρακίτης».

Τὸν Ἀνθρακίτην συναντῶμεν καὶ εἰς τι συστατικὸν γράμμα ὑπὲρ τοῦ ἀναγνώστου κῦρ «Ἰωάννου Βούλγαρη υἱοῦ τοῦ αἰδεσιμωτάτου Σακελλαρίου κῦρ Μαρίνου εὐπατρίδου Κερκύρας», δι' οὗ ἔκρινεν αὐτὸν ἄξιον νὰ προχειρισθῆ εἰς ἱεροδιάκονον διὰ τῶν ἐξῆς: «Κἀγὼ ὁ ἐκ τοῦ πρεσβυτερίου Μεθόδιος Ἀνθρακεὺς, ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ ὁμολογῶ τὸν ἄνωθεν κῦρ Ἰωάννην, σεμνὸν συμπαθῆ καὶ ἀνεπιλήπτως ἐμπολιτισιόμενον³». Τὸ συστατικὸν γράμμα τοῦτο συνυπογράφουν καὶ οἱ ἐν Βενετία τότε ἱερεῖς: Γεώργιος ὁ Κύπριος, Ἰωάννης Λαμπούδης, Μελέτιος Παπαδόπουλος, Ἰωάννης Ἀβράμιος, Ἀνθιμος Πρασινῖκος. Ἔτι δὲ ὁ Ἰωάννης Πατούσας «διδάσκαλος τοῦ ἄνωθεν μαρτύρομαι αὐτὸν ἄξιον» καὶ τέλος ὁ Πέτρος ἱερεὺς ὁ Γρωσπᾶς φύλαξ τῶν μαθητῶν τοῦ Φλαγγινιανοῦ Φροντιστηρίου.

Τὸν Μεθόδιον Ἀνθρακίτην συναντῶμεν διὰ τελευταίαν φορὰν ἐν Βενετία τὴν 29ην Ἰανουαρίου 1707 ὑπογράφοντα πιστοποιητικὸν δι' οὗ ἔκρινεν ἄξιον εἰς τὸν τοῦ ἱεροδιακόνου βαθμὸν τὸν ἀναγνώστην Γεώργιον Πατούσαν, «υἱὸν εὐγενεστάτου εὐπατρίδου Ἀθηνῶν. (ᾶρα ἀρχεῖον Μητροπολίτου Φιλαδελ. Μελετίου Τυπάλδου).

Εἰς ἱερέα ἐπίσης προχειρίσθη ἐν Βενετία παρὰ τοῦ Φιλαδελφείας Γερασίμου τῆ 25 Μαρτίου 1681 «ὁ εὐλαβέστατος, λογιώτατος, εὐπατρίδης Ἰωαννίνων Γεώργιος Σουγδουρῆς⁴» (ᾶρα καὶ ἡμ. Κατ. Ἐκδ. Γλυκέος Ἑπ. Χρ. Ι' σελ. 55).

Καὶ περὶ δύο ἄλλων κληρικῶν Ἑπειρωτῶν γίνεται μνεία ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ Βενετίας (φάκελλος 24)351 ἀρχιεπισκοπῆ Μελετίου Τυπάλδου (1685

1) Βαρδιάνος (ἐξ οὗ καὶ τὸ τῆς διαλέκτου μας «βάρδα») εἶναι εἰς τὴν Ἑνετικὴν ὁ Γκουαρδιάνος=φύλαξ καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ περιπτώσει «Πρόεδρος» τῆς Κοινότητος.

2) Μισθοδοσία.

3) Κληροδοτήματα.

4) Ἀκατάληπτος λέξις. Πιθανὸν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν Ἰταλ. ebollizione=ζέσις ἀνάξεις, θέλουσα ἴσως νὰ σημάνη διὰ τὸν ὅτι ὁ περὶ οὗ λόγος εἶχεν ὄντως ζῆλον, ζέσιν διὰ τὸ ἱεροδιακονικὸν ἀξίωμα, ἢ «ἐμπολιτισιόμενον»=πολιτευόμενον, συμπεριφερόμενον.

5) Ἐσφαλμένως ὁ Σάθας (Νεοελλ. Φιλολ. σελ. 393) ἀναφέρει τὸν Σουγδουρῆν ὡς χειροτονηθέντα εἰς ἱερέα ἐν Ἰωαννίνοις.

—1713). «Ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος ὁ ἀναγνώστης Κύρ Νικόλαος Οἰκονόμος υἱὸς τοῦ κῆρ Παναγιώτου Οἰκονόμου ἐξ Ἰωαννίνων γεννηθεὶς ἐν Κερκύρα.—αψβ. Ἰανουαρ. κα'..» Μαρτυροῦν αὐτὸν ἄξιον: Γεώργιος ὁ Κύπριος, Ἄνθιμος ἱερεὺς ὁ Πρασινίκος, Μελέτιος ἱερεὺς ὁ Παπαδόπουλος».

Εἰς τὸν αὐτὸν φάκελλον περιέχεται καὶ ἕτερον συστατικὸν γράμμα τοῦ Γεωργίου ἱερέως Κυπρίου καὶ Παναγιώτου Βούλγαρη ἀρχιμανδρίτου ἐκ Κερκύρας, δι' οὗ κρίνουν ἄξιον εἰς τὸν τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, τὸν Δημήτριον Μικέλην, υἱὸν τοῦ Ζώτου Μικέλη ἐκ Παραμυθίας, γεννηθέντα ἐν Κερκύρα».

Καὶ ἑτέρους δύο ἱερωμένους Ἡπειρώτας ἀνεύρομεν εἰς τὸ Βιβλίον συνεισφορῶν (Rodolo 1604—1690).—1689 Μαρτίου 6. Ἀθανάσιος Ἱερομόναχος Πρωτοσύγγελος ἐξ Ἰωαννίνων προσφέρει ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ναοῦ δουκάτον ἔν.—καὶ ὁ Μάξιμος Ἱερομόναχος Χωραφᾶς ἐξ Ἰωαννίνων, ἔν. λίραν μίαν.—1690 Μαρτίου 12 καὶ 1691 Μαρτίου 18. ἐμφανίζεται μόνον ὁ Ἀθανάσιος Πρωτοσύγγελος προσφέρων καὶ πάλιν δουκάτον ἔν καὶ ὑπογράφων ἰδιοχείρως.—Οὗτος ἐχρημάτισε καὶ ἐφημέριος τῆς Ἑλλ. Κοιν. Βενετίας κατὰ τὸ 1690.

Τελευταῖος ἐφημέριος Ἡπειρώτης ἐχρημάτισε τῷ 1841 ὁ ἐκ Πάργης Βενέδικτος Δεσύλλας.

1) Τὸν ἀνεύρομεν καὶ εἰς τὸ Μητροφῶν τοῦ Ἑλλ. Προξ. Βενετίας ἐν ἔτει 1854 : «Βενέδικτος Δεσύλλας ἑτῶν 61 ἐκ Πάργης, ἀρχιμανδρίτης, ἐφημέριος.

22 δι' μαρτυρίας 1700 αὐτῶν ὅτι ἡ οὐσία ἵππευθρα
 μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἡ δὲ ἀνάστασις ἵππευθρα ἵππευθρα: 18
 ἀρχὴ παλαιᾶ καὶ ἵππευθρα ἵππευθρα

1700 ἵππευθρα 18
 Ἐπεὶ ἐστὶν ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα 508

ἀπὸ 18 ἵππευθρα 1500
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα 548

ἀπὸ 23 ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα
 ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα ἵππευθρα

Φωτοτυπία ἰδιογράφου ἀποδείξεως τοῦ Μεθοδίου Ἀνθρακίτου ληφθεῖσα ἀπὸ τὸ
 Βιβλίον ἀποδείξεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ φυλασσόμενον ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ
 τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Βενετίας.

Ε.Υ.Δ. της Κ.ε.Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008